

FÖRELÄGGANDE ENLIGT LAGEN OM SKYDD MOT OLYCKOR

Diarienummer:
Datum för beslut:
Fastighetsbeteckning:
Besöksadress:

BESLUT OM ÅTGÄRDER

Med stöd av 2 kap. 2 § samt 5 kap. 2 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor
föreläggs att vidta följande
åtgärder på De angivna åtgärderna ska vidtas senast 2023-05-31

1. Otätheter i brandavskiljande väggar på vinden ska tätas så att väggen i sin helhet får en avskiljande förmåga i minst 60 minuter (EI 60) mellan bostäderna. Åtgärden ska utföras enligt bilaga 1. Tak ochnock ska tätas minst 1,0 meter närmast brandavskiljande vägg. Åtgärden ska utföras enligt bilaga 1.
2. Takfoten ska utföras tät minst 1,0 meter intill de brandavskiljande väggarna på vinden. Tätningen ska utföras med en brandavskiljande förmåga motsvarande minst 30 minuter (EI 30) på båda sidor av byggnaden. Tätningen ska utföras med ett av följande alternativ:
 - a. montera ventilerande brandstopp som uppfyller brandavskiljande förmåga under minst 30 minuter (EI 30).
 - b. montera skivor av massivt trä med en tjocklek om minst 24 mm eller annat likvärdigt material.
 - c. montera två lager fibercementskivor (2x12 mm) med förskjutna skarvar.

Fullständig beskrivning av åtgärden finns i bilaga 1.

Om ni önskar alternativt utförande av åtgärd/er angivna i bilaga 1 ska detta kommuniceras med räddningstjänsten för att verifiera att avsked funktion uppnås. Utförande av åtgärder ska göras fackmannamässigt och enligt vedertagna metoder. Utförandet och ingående material/produkter behöver kunna styrkas vid uppföljningen. Med hänsyn till att vissa av åtgärderna kan komma att döljas ska genomförandet fotodokumenteras.

Uppföljning av vidtagna åtgärder genomförs av räddningstjänsten efter att åtgärdstiden löpt ut.

Vindsutrymmet bör kunna inspekteras av olika skäl, om din vind saknar tillträde

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
Besöksadress Glansgatan 7, Jönköping
raddning@jonkoping.se
Tfn 036-10 70 00
Fax diariet 036-71 29 44

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

via lucka eller liknande rekommenderar Räddningstjänsten att detta installeras. I dessa fall ska det antingen installeras en taklucka i mellanbjälklaget till bostaden eller installeras en lucka i den avskiljande väggen. Tänk på att dessa installationer ska ha samma brandskyddsklass som väggen eller bjälklaget (till exempel EI 30/EI 60).

GÄLLANDE REGLER OCH LAGSTÖD FÖR BESLUTET

Enligt 2 kap. 2 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor ska ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar i skäligen omfattning hålla utrustning för släckning av brand och livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra och begränsa skador till följd av brand.

Enligt 5 kap. 2 § får tillsynsmyndigheten meddela de förelägganden och förbud som behövs i enskilda fall för att denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen ska följas.

Räddningstjänsten i Jönköpings kommun genomförde 2021-09-28 tillsyn på Jönköping). Tillsynens syfte var att kontrollera om ägaren lever upp till de skyldigheter som anges i 2 kap. 2 § LSO.

BESKRIVNING AV BYGGNADEN

Fastigheten ägs av och är en bostad i en radhuslänga med bygglov från 1991.

Byggnaden är i 2 plan. Vinden är en kallvind med ventilerad takfot. Takfoten är löpande längs byggnadens fram- och baksida. Åtkomst till vinden sker via invändig stege. Brandavskiljning vägg finns på vinden men med brister.

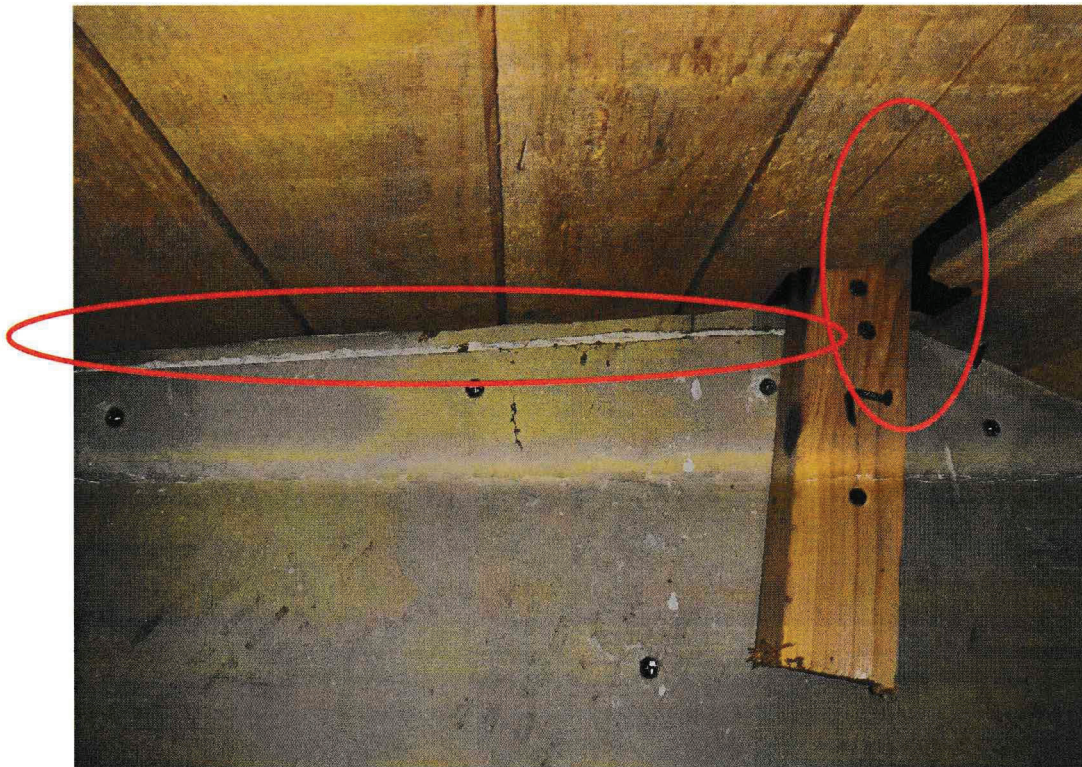

BESKRIVNING AV BRISTER

I följande avsnitt redovisas de brister i brandskyddet som uppmärksammas och en förklaring till varför byggnadstekniska åtgärderna behöver vidtas. Det ges också en redogörelse för tillämpningen av gällande regelverk och bedömningen av skäligheten.

Otätheter i avskiljande väggar

Vid platsbesöket konstaterades otätheter i de brandavskiljande väggarna. Vindsutrymmet står därför i öppen förbindelse med angränsande vind. Det medför att brandgaser och sticklågor kan spridas tidigt i brandförloppet.

Bilden ovan visar otätheter mellan gipsen och råsponten samt en glipa inock intill den brandavskiljande väggen.

Öppen takfot i anslutning till avskiljande väggar

Byggnadens vind ventileras via en utskjutande och öppen takfot som löper längs med hela radhuslängan. Vid platsbesöket konstaterades att det inte finns någon tätning av takfoten vid sidan om de brandavskiljande väggarna. Det medför att en utvändig brand, eller en brand i bostad med lågor ut genom fönstret, kan sprida brand och brandgaser via ventilationen i takfoten förbi brandcellsgränsen. Även vid en brand i vindsutrymmet kan brandgaser spridas och sticklågor pressas ut genom den öppna takfoten och sedan sprids via utsidan, förbi den avskiljande väggen, in till angränsande vindsutrymme.

Bilderna ovan visar ljusinsläpp via takfoten och otätheter i taket intill den brandavskiljande väggen.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
Besöksadress Glansgatan 7, Jönköping
raddning@jonkoping.se
Tfn 036-10 70 00
Fax diariet 036-71 29 44

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

Tillämpning av skäligt brandskydd

De brister i brandskyddet som uppmärksammas och redovisats medför stor risk för omfattande brandspridning i radhuslängan. Konsekvensen av en brand som letar sig upp på byggnadens vind kommer sannolikt leda till en mycket svårsläckt vindsbrand, där även flera angränsande radhusbostäder kommer att drabbas av omfattande brand- och rökskador. Räddningstjänsten anser därför att det behöver vidtas byggnadstekniska åtgärder för att begränsa eller förhindra detta. Vad som är att betrakta som ett skäligt brandskydd varken utvecklas eller exemplifieras i lagtexten. Den nuvarande lydelsen av 2 kap. 2 § LSO är i stort sett oförändrad sedan 1962-års brandlag. Innebörden av bestämmelserna i en lagstiftning förtydligas i viss utsträckning i förarbetena till lagen. Där ges en mer ingående vägledning till hur en viss bestämmelse ska tolkas och hanteras. Följande vägledande text om skäligheten i 1962-års förarbeten är fortfarande aktuell vid tillämpningen av 2 kap. 2 § LSO:

- De åtgärder som krävs ska vara skäliga ur en ekonomisk synvinkel, det vill säga att de förväntade effekterna av åtgärderna ska överstiga kostnaderna.
- Eventuella begränsade ekonomiska resurser hos den som blir föremål för krav på åtgärder ska inte föranleda eftergifter i kraven.
- Det går normalt inte att ställa krav på åtgärder som går utöver de krav som byggreglerna gav uttryck för när byggnaden uppfördes eller ändrades. Ska ytterligare krav ställas krävs att det föreligger särskilda omständigheter.

Vad som kan anses utgöra särskilda omständigheter framgår inte i förarbetena, men genom rättsfall och prejudicerande domar går det att få viss vägledning. Det kan till exempel vara att nivån på brandskyddet skiljer sig avsevärt från den nivå som föreskrivs vid nybyggnation idag, eller att ny kunskap visar att befintliga brandskyddsåtgärder har stora brister. Stora brister i brandskyddet som äventyrar personsäkerheten anses också normalt utgöra särskilda omständigheter. Ett skäligt brandskydd är alltså starkt förknippat med vilket brandskydd som byggnaden hade vid uppförandet eller när den ändrades.

Det finns ett rättsfall från Uppsala kommun som räddningstjänsten anser vara vägledande i detta fall. Uppsala brandförsvär har tidigare gjort motsvarande tillsyn på radhus. Det föranledde ett föreläggande till en fastighetsägare att göra en brandavskiljning på vinden. Detta överklagades av fastighetsägaren i flera omgångar och 2015 meddelade högsta förvaltningsdomstolen (mål nr 3586-15) ett beslut att inte ge prövningstillstånd för överklagan. Det medförde att radhusägaren inom 6 månader skulle åtgärda bristerna i brandskyddet på vinden. Beslutet visar på att det är skäligt att höja kraven jämfört med byggreglerna från då byggnaden uppfördes.

Otättheter i avskiljande väggar

Kravet gällande att täta otättheter i de avskiljande väggarna anser räddningstjänsten inte är mer långtgående än vad som gällde när byggnaden

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
Besöksadress Glansgatan 7, Jönköping
raddning@jonkoping.se
Tfn 036-10 70 00
Fax diariet 036-71 29 44

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Ljuset vid Vättern

uppfördes. Det är att betrakta som en återställning av ett redan gällande krav på 60 minuters brandavskiljande förmåga.

Kostnaden bedöms vara begränsad och nyttan stor eftersom den avskiljande väggen för närvarande är satt ur funktion.

Öppen takfot i anslutning till avskiljande väggar

Erfarenheter från inträffade bränder i radhus och utredningar har visat att brandspridning kan ske på utsidan av byggnaden via takfoten mellan två angränsande vindsutrymmen tidigt i brandförloppet. Problematiken har även uppmärksamrats i byggreglerna eftersom det i samband med införandet av SBN 80 (svensk byggnorm) 1982-01-01 ställdes krav på att ventilationsöppningar (öppen takfot) inte får förekomma omedelbart under taksprång inom 1,0 meters avstånd från en närbelägen byggnad. Det är därmed att betrakta som en återställning av ett redan gällande krav på 30 minuters brandavskiljande förmåga i takfoten.

ÖVERKLAGANDE

Är ni inte nöjd med beslutet kan detta överklagas. Överklagandet, som ska vara skriftligt, ska adresseras till Länsstyrelsen i Jönköpings län men ska skickas till Jönköpings kommun Räddningstjänsten, 551 89 Jönköping. I överklagandes ska anges varför beslutet ska ändras och den ändring som begärs. Överklagandet måste ha kommit in till Räddningstjänsten inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet. Räddningstjänsten skickar överklagandet till Länsstyrelsen.

Beslutet har fattats av Erik Holgersson med tillsynsförättare Maria Boqvist som föredragande. Ärendet har även granskats av Josefin Strand.

Räddningstjänsten i Jönköpings kommun

Beslutat av:

Erik Holgersson
Brandingenjör

Granskat av:

Josefin Strand
Brandinspektör

BILAGA 1 – ÅTGÄRDSBESKRIVNING

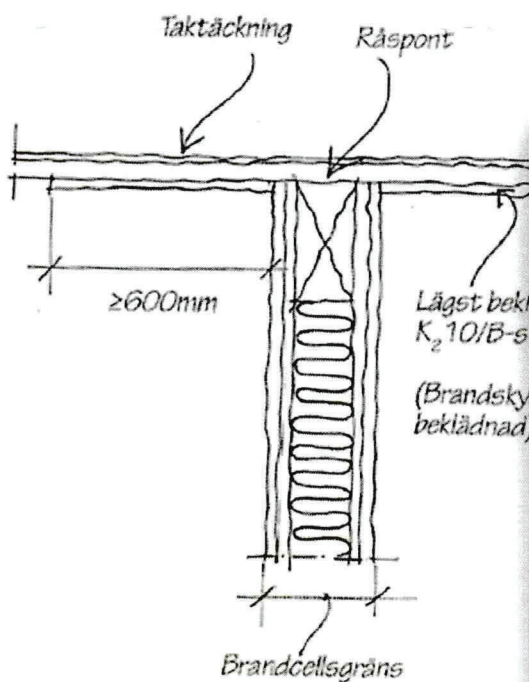
Otättheter i avskiljande väggar

Mindre hål (< 20 mm) kan tätas med ett brandklassat drev samt en brandfogmassa, eller en gipsbaserad brandtätningssmassa (gipsbruk). Produkten ska vara typgodkänd och/eller CE-märkt, utförandet ska ske enligt tillverkarens anvisningar.

Större otättheter kan t.ex. lagas genom att montera dubbla gipsskivor med en tjocklek på minst 12,5 mm över hålen, observera att gipsskivan måste skruvas i bakomliggande regel.

Om otättheten är vid anslutningen mellan den avskiljande väggen och yttertaketets undersida, då den består av råspont eller likvärdigt, måste den utföras på ett sådant sätt att brandcellen uppfyller sin avskiljande förmåga. För att täta anslutningen kan skivor i lägst klass K210/B-s1,d0, exempelvis gipsskivor, monteras i taket på var sida om skiljeväggen. Taket bör då kläs in minst 60 centimeter på var sida av skiljeväggen hela vägen ner till takfoten. Vid mindre otättheter i anslutningen mot yttertaketets undersida kan dessa tätas med metoder beskrivna ovan.

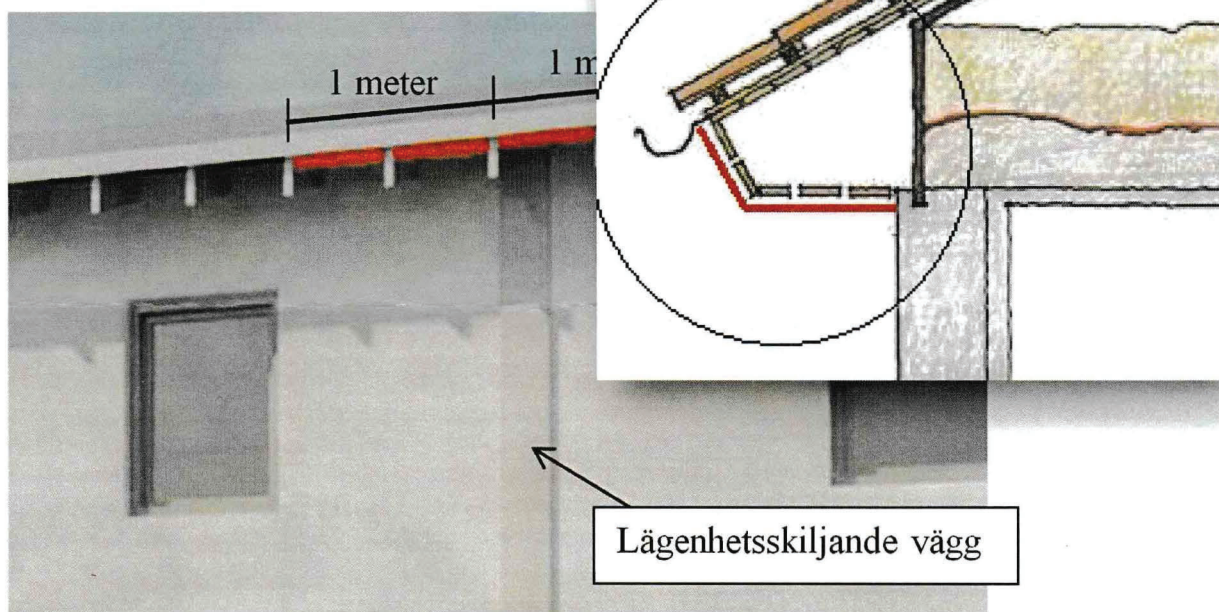
ANSLUTNING BRANDCELLSSKILJANDE VÄGG

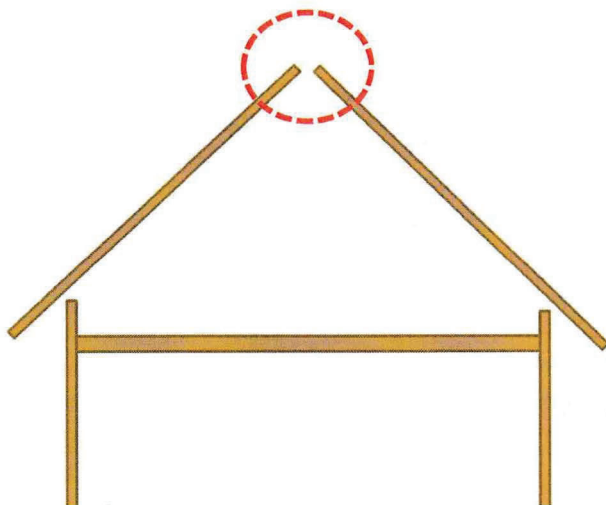
Öppen takfot i anslutning till brandavskiljande väggar

Täta takfötterna på var sida om den avskiljande väggen som finns mellan varje bostad. Tätningen ska utföras minst 1 meter på varje sida om avskiljningen, alternativt motsvara två takstolar i bredd på var sida (1,2 meter med c 600 mm). Tätningen ska uppfylla brandavskiljande förmåga under minst 30 minuter (EI 30)

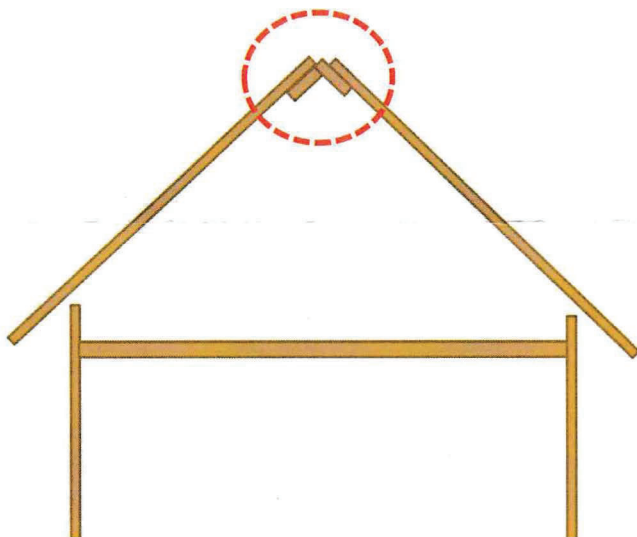
- Ett alternativ är att montera ventilerande brandstopp som uppfyller brandavskiljande förmåga under minst 30 minuter (EI 30). Produkten ska vara typgodkänd och/eller CE-märkt, utförandet ska ske enligt tillverkarens anvisningar
- Tätningen kan också utföras med massivt trä med en tjocklek om minst 24 mm eller annat likvärdigt material.
- Ytterligare ett alternativ är att montera två lager fibercementskivor, minst 2x12 mm, med förskjutna skarvar.

Tätning av glipa inock

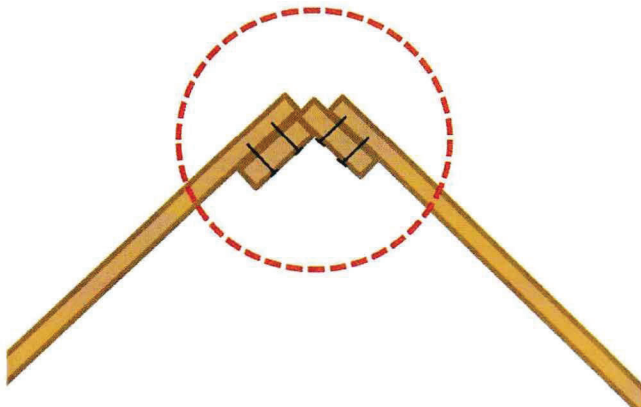

I din bostad finns en glipa mellan plywooden/råsponten på vinden. Detta innebär att en brand snabbt kan sprida sig mellan dig och dina grannar.

Problemet kan lösas genom att montera skivor/reglar med en tjocklek på minst 13 mm över öppningen. På detta vis täcker man igen glipan.

Det är viktigt att detta utförs 1,0 meter närmst den brandavskiljande väggen längs taknocken.

Se till att skruvarna som används för att fästa skivan/regeln inte punkterar fuktspärren på ovansidan om råsponten/plywooden.

Om det på just din vind är tänkt att glipan i taknocken ska fungera som ventilationsöppning, så bör du se till att den eventuellt fuktiga luften på vinden kan ventileras ut på annat sätt. Detta kan göras på olika sätt, konsultera en fackman för bästa resultat.